

Strategisch project OnverGETElijk!

MAR Tienen
05/10/2023

1

Agenda

1. Strategisch Project OnverGETElijk!
2. Water+Land+Schap
3. Weerbaar Waterland stroomgebied Wissenbos
4. Verwervingssubsidie
5. Stadsrandbos: We MENEN het!

2

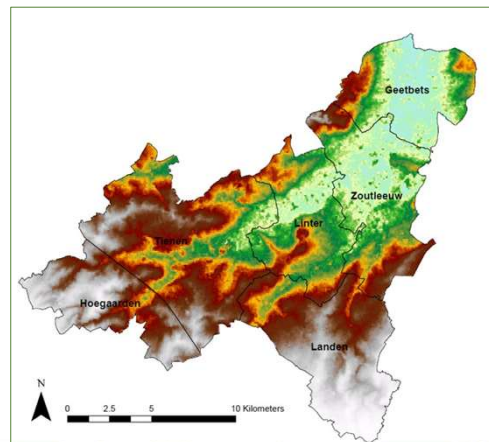
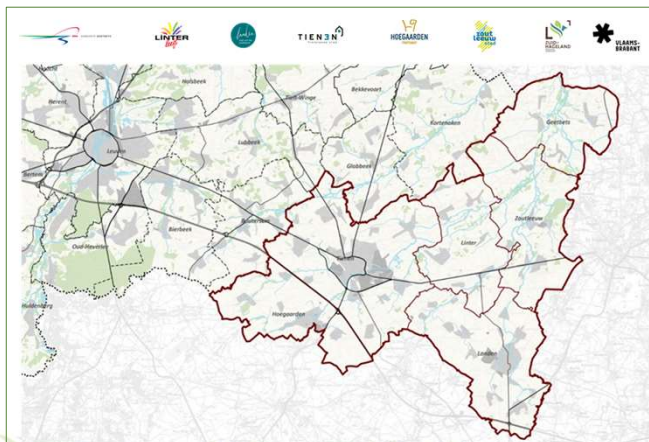
Strategisch project OnverGETElijk!

3

Inleiding 'SP OnverGETElijk!'

2017-2020
2021-2024

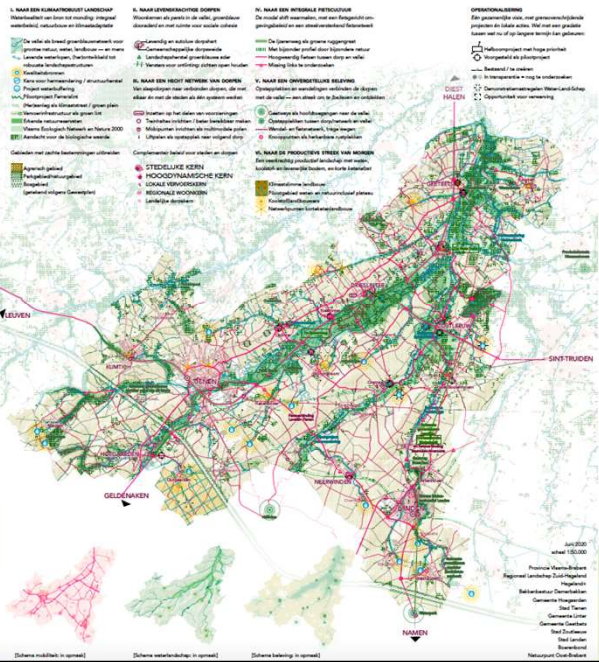

4

Doelstellingen SP Kansenkaart

EEN ONVERGETELIJKE STREEK

6 transitie-opgaven voor een toekomstige Getestreek

5

SP OnverGETELijk!

6 transitie-opgaven:

6

SP OnverGETElijk!

Focus op **2 hefboomprojecten** :

1. Het Groene Spoor
2. Robuuste natuurlijke Dormaalbeekvallei

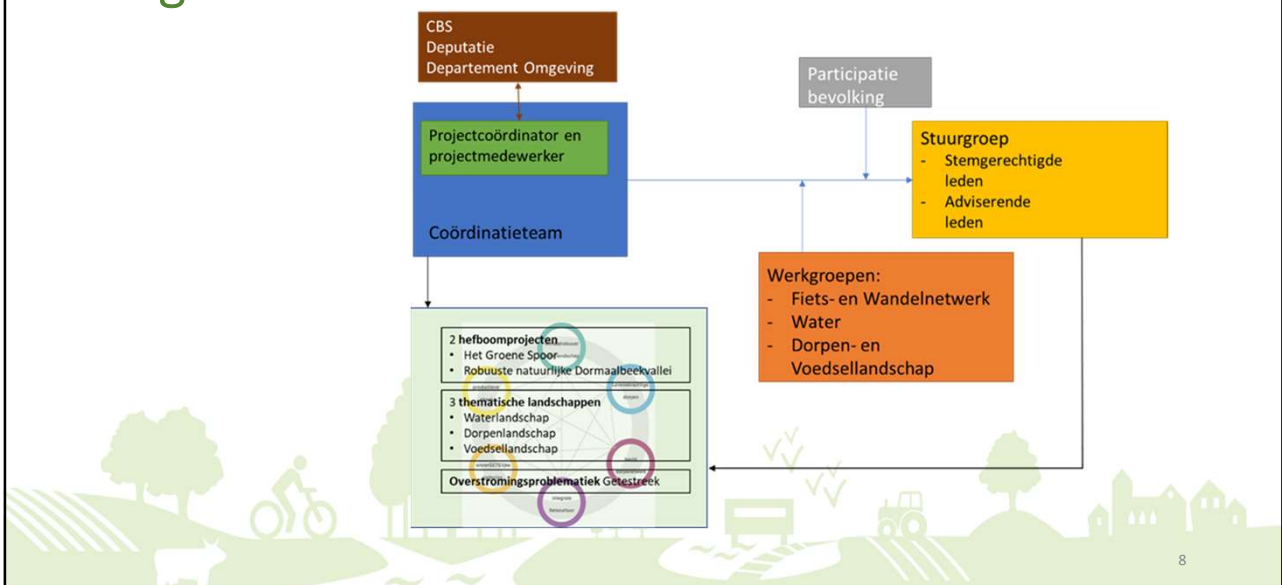
Gebiedsgericht werken aan **3 thematische landschappen**

1. Waterlandschap
2. Dorpenlandschap
3. Voedsellandschap

7

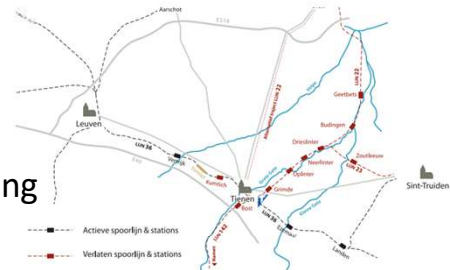
Organisatie SP

8

Hefboomproject Groene Spoor

- IJzerenweg en Ravel van Geetbets tot Hoegaarden
- Doel = inrichtingsstudie opmaken ter verbetering van de fiets snelweg
- Rekening houdend met 4 sporen:
 - Fietsmobiliteit
 - Natuur en (water)landschap
 - Landbouw
 - Recreatie

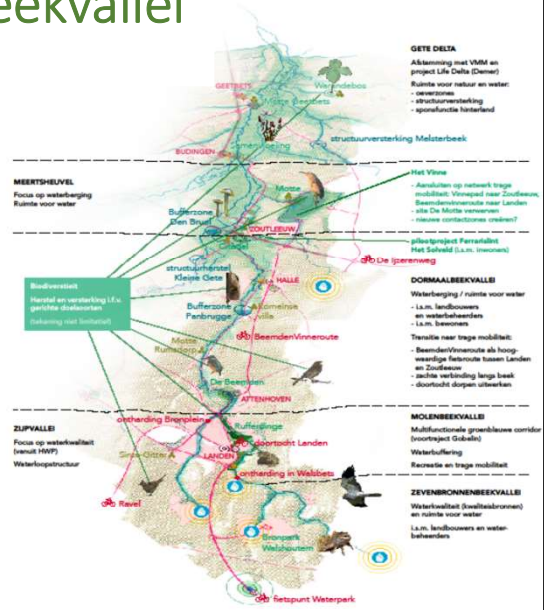

9

Hefboomproject Dormaalbeekvallei

Doel = ruimte voor

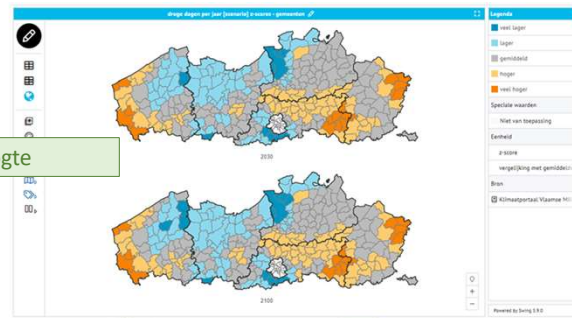
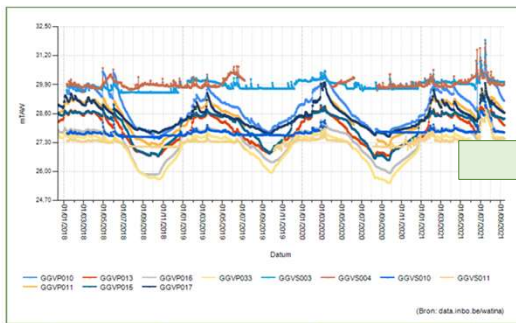
- water (waterinfiltratie, vertraagde waterafvoer)
- watergebonden ecosystemen
- toegankelijk groen
- ontharding in dorpen
- het tegengaan van verdroging
- van bron tot monding

10

Waterlandschap

- Problemen in de Getestreek?

11

Waterlandschap

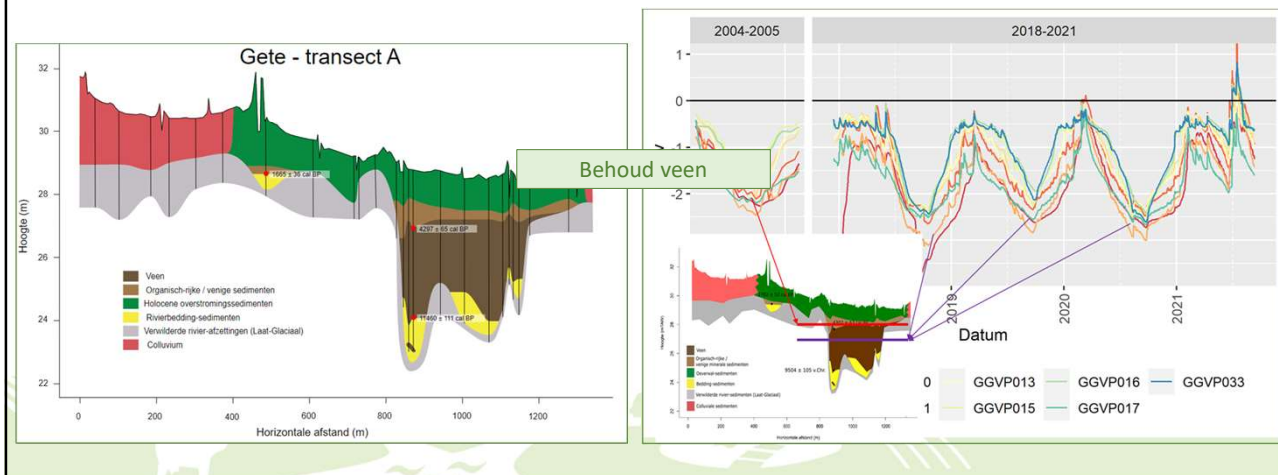
- Problemen in de Getestreek?

12

Waterlandschap

- Problemen in de Getestreek?

13

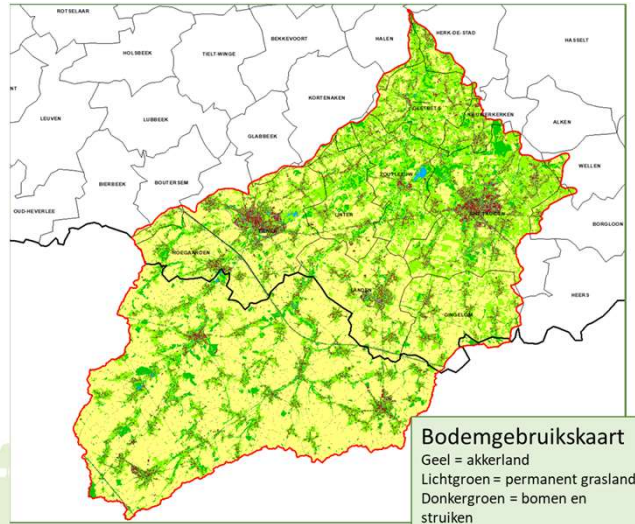
Dorpenlandschap

- Uitdaging:
 - Getestreek = relatief dun bebouwd
 - Wel nog veel potentiële bouwgrond in kernen en linten
 - Behouden van open ruimte
- Hoe?
 - Studie Leefbare dorpen
 - Beleidsmatig gewenste ontwikkeling
 - RUP Dorpskernen Getestreek
 - Maar: stad Tienen niet

14

Voedsellandschap

- Getestreek = economisch sterke landbouwstreek
 - Uitspelen als sterkte!

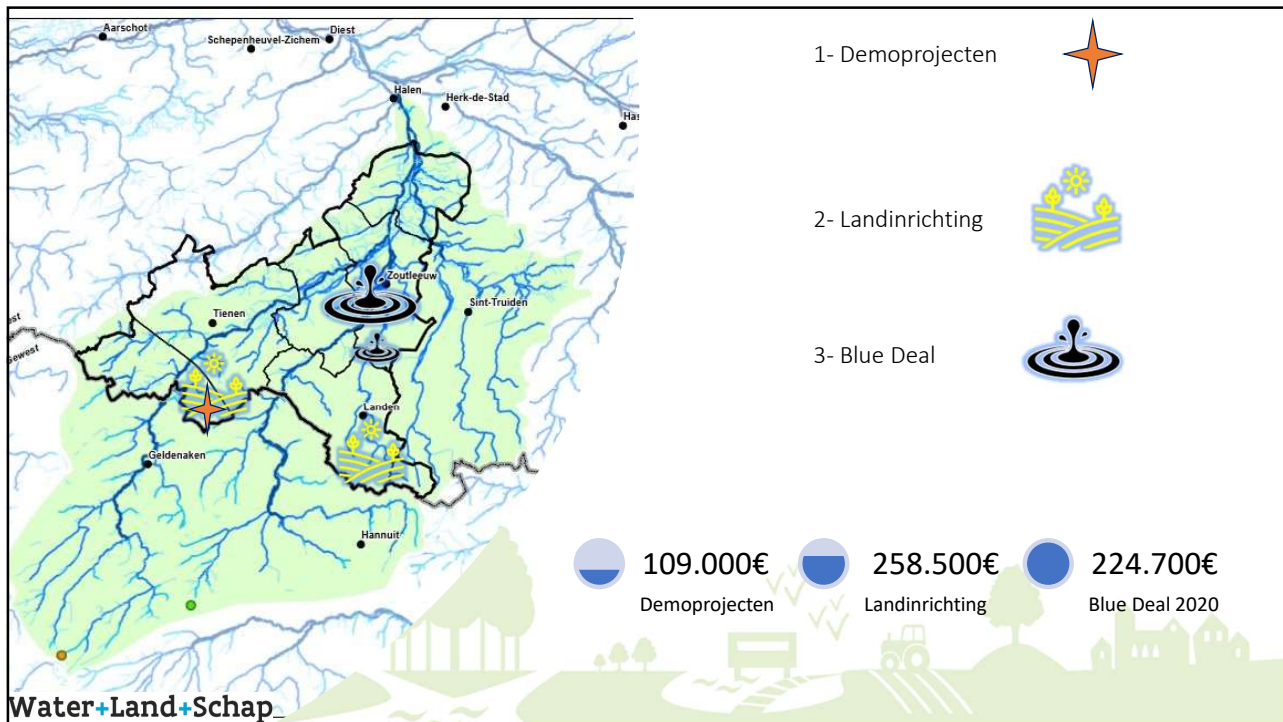
15

Water+Land+Schap

Programma VLM

Start in 2018

16

17

GETEst! demoproject Hennep

Water+Land+Schap

Doelstelling van het project

- Alternatieve/droogteresistente teelt uittesten met kans voor diversificatie op de boerderij
- Impact meten op bodem en water
- Opbouw van een lerend netwerk met ontwikkeling van korte keten en koolstofcaptatie
- Kennis opbouw en uitwisseling met onderzoeksinstanties en overheden

- **1,68ha in Tienen**
- **15,03ha in de Getestreek**

Innovereer met hennep!

In het kader van **GETEst!** is het mogelijk om op maat te werken met lokale landbouwers in de Getestreek.

Met dit project wordt hennep uitgetest als **klimaatbestendige en droogteresistente teelt**.

We bieden aan:

- Een vergoeding per ha
- Een technische ondersteuning van A tot Z
- Een afzet en valorisatie van het product

Wil je dit jaar een perceel hennep inzaaien?
Neem contact **tegen 24/3/2023** met ons team:
maud.davadan@rlzh.be

STRATEGISCH PROJECT GETESTREEK

ECOSYSTEEMDIENSTEN

18

Landinrichtingsproject

Water+
Land+
Schap

- Focus op leemplateaus >> groenblauwe dooraderingen
- Traject van lange adem!
- Doel >> brongerichte maatregelen aanleggen
 - Water en sediment op plateaus vasthouden
 - Biodiversiteit en landschap versterken
 - Bodem- en waterkwaliteit verbeteren
- Project tillen tot een ambitieuze RVK 3.0
- 2 focusgebieden:
 - Brongebied van de Zeyb te Waasmont (Landen)
 - **Plateaus van Outgaarden (Hoegaarden)**

>> minder afstroming van sediment en water tot in Tienen

19

Hemelwater- en droogteplan

- UNICUM in Vlaanderen: voor het hele afstroomgebied (6 gemeenten)
- Elke gemeente haar eigen actieplan + **bovengemeentelijke analyse**
- Tienen: plan in opmaak (beschikbaar tegen eind 2023)
- Samen bovengemeentelijke knelpunten aanpakken!

Startvergadering – Het Vinne – 29/03/2019

20

Stroomgebied Wissenbos

21

Oproep Weerbaar Waterlandschap

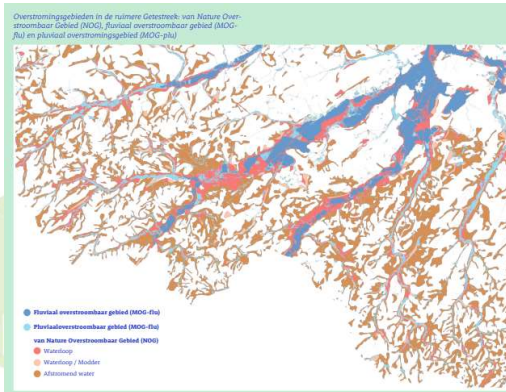
- VLM – maart 2023
- Vraag:
 - waterlandschapscoalities die zich het komende jaar willen engageren voor een piloottraject
 - samengesteld uit partner gerelateerd aan water, partner gerelateerd aan landbouw, partner gerelateerd aan landschap
 - Koppeling aan bestaand project
 - Trekker binnen coalitie (eigen personeelsmiddelen)
 - Ambitie = open ruimte klimaat robuust inrichten
 - voorstel deelgebied
 - werken aan concrete en weloverwogen resultaatverbintenissen die in staat zijn de lat te verhogen en (wettelijke) doelstellingen te behalen
 - gebruik van vernieuwende strategieën
 - combinatie van instrumentarium voor uitvoering van engagementen
 - effectieve realisaties op terrein
 - zeer intensief traject

22

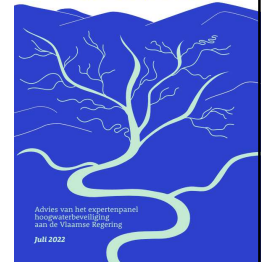
Weerbaar Waterlandschap?

- Aanleiding = waterbom in juli 2021
- Expertverslag olv Henk Ovink

Weerbaar Waterland

Ons voorbereiden op wat al gebeurt

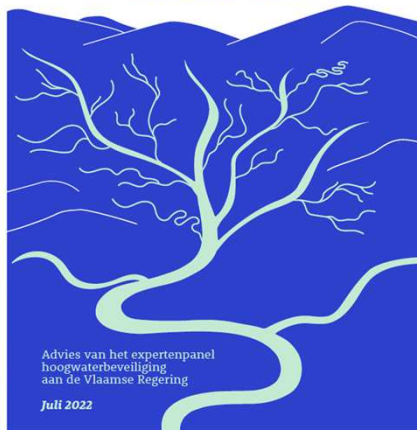

23

Weerbaar Waterlandschap?

Weerbaar Waterland

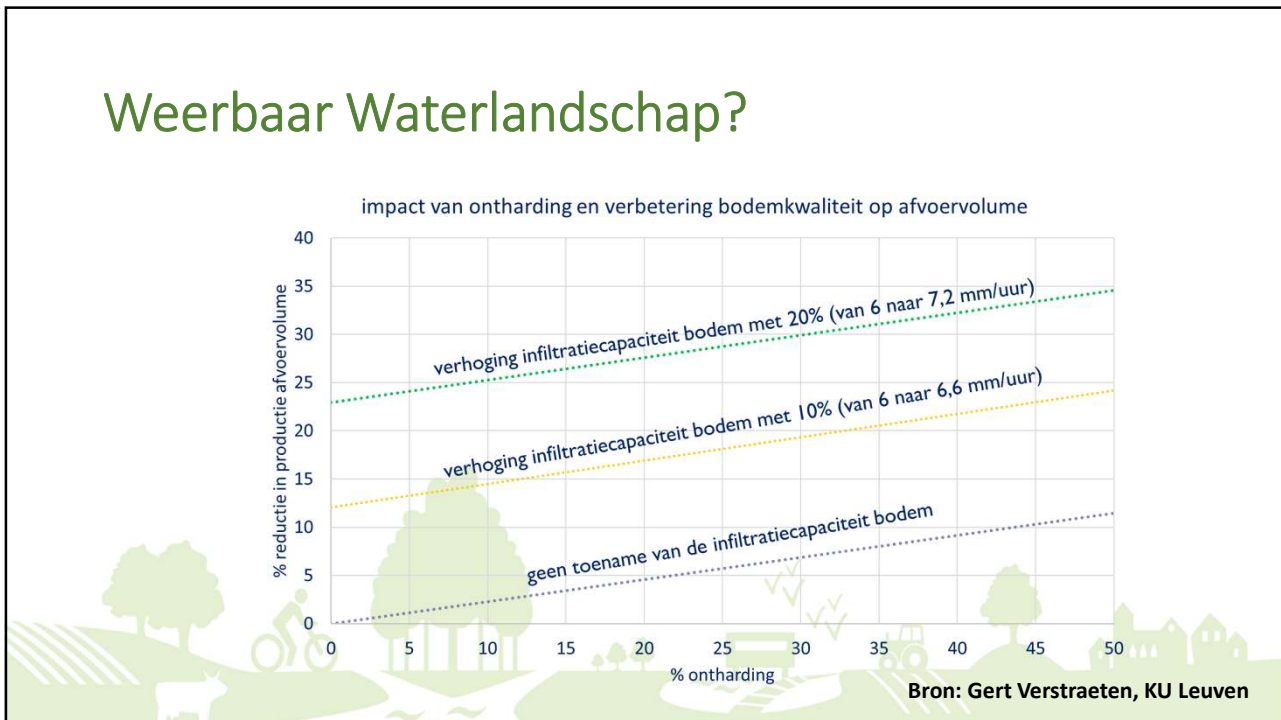
Ons voorbereiden op wat al gebeurt

- 1. Heldere, geïntegreerde en taakstellende waterdoelen**
Van diverse en vage waterkwantiteitsdoelstellingen naar geïntegreerde waterdoelen
- 2. Geïntegreerde en adaptieve actieprogramma's per deelbekken**
Van een reactieve verzameling aan losstaande sectorale acties naar een uitvoeringsgerichte taakstelling op deelbekkeniveau
- 3. Water, bodem en klimaat sturen nieuwe rechtszekerheid**
Van vrijblijvende wateradviezen en onzekere uitvoering naar een robuust en rechtszeker ruimtelijk en uitvoeringskader
- 4. Drie maal mandaat, van regie tot uitvoering**
Van een uitvoering afhankelijk van vrijwilligheid en vertraagd door fragmentatie van bevoegdheden naar duidelijke regie
- 5. Vier Vlaamse waterwerken**
Van projectmatige werking naar een permanente sectoroverschrijdende aanpak gericht op uitvoering
- 6. Veranderd Waterzekerheidsfonds**
Van jaarlijkse projectbudgetten naar een legislatuuroverschrijdende systeem aanpak
- 7. Paraatheid van mensen en infrastructuur**
Van relatieve onwetendheid naar verhoogde zelfredzaamheid
- 8. Cultuuromslag**
Van individuele risico's naar maatschappelijke winst
- 9. Vlaams Kennis- en Innovatieprogramma**
Van sectorale wetenschappelijke ontwikkeling naar transdisciplinaire en praktijkgerichte innovatie
- 10. Grensoverschrijdende aanpak en samenwerking**
Van een reactieve, afwaarts gelegen regio naar voorloper in Europese hoogwaterbeveiliging

24

Weerbaar Waterlandschap?

25

Oproep Weerbaar Waterlandschap

- STG SP maart 2023: akkoord met kandidatuur Stroomgebied Wissenbos
- Mei 2023: selectie door VLM
- Juli 2023: bevestiging door minister Demir

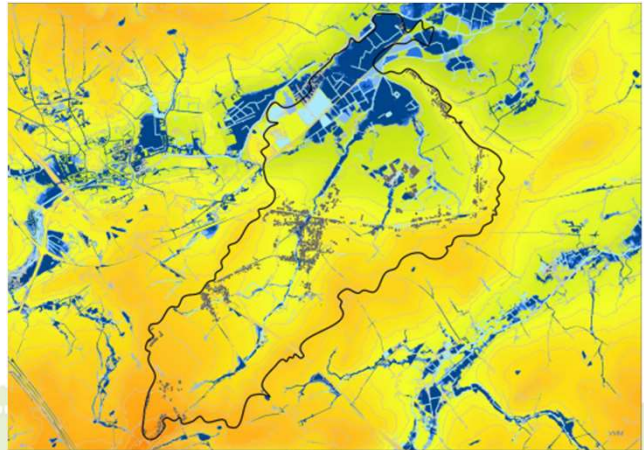

26

Keuze stroomgebied Wissenbos

Beschrijving bekken:

- Zijbekken van de Grote Gete
- Van plateau tot vallei
- Open ruimte en (kleine) kern
- Oppervlakte: 11 km²

27

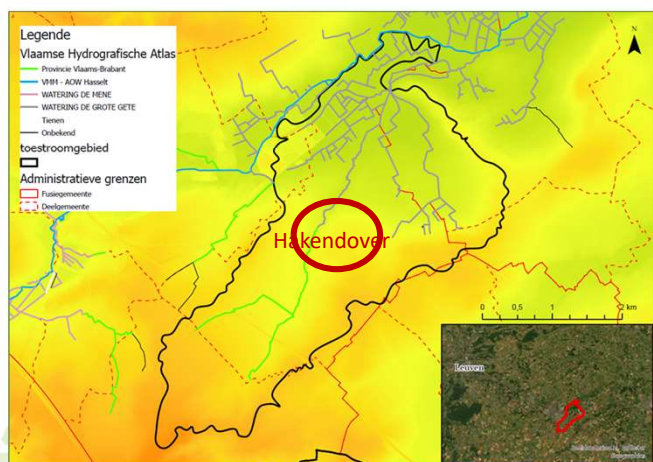
Keuze stroomgebied Wissenbos

Waterlopen?

- Sitterbeek
- Geleid
- Ramshovensebeek

Waterloopbeheerders?

- Provincie Vlaams-Brabant
- Watering De Grote Gete

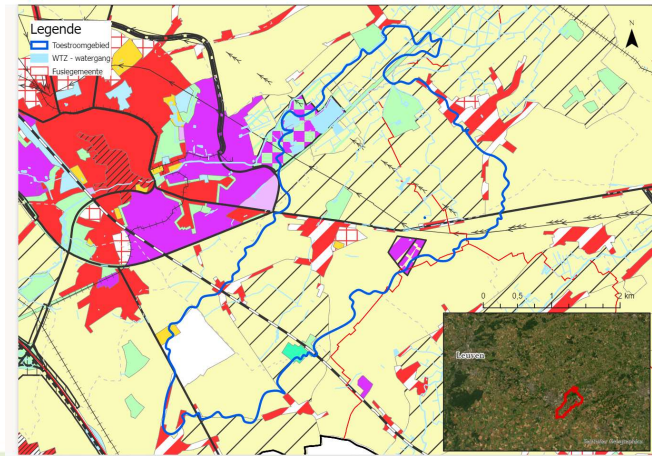
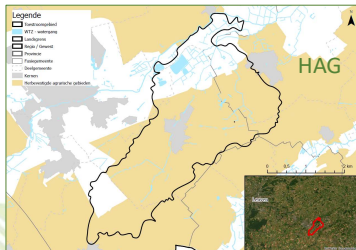

28

Keuze stroomgebied Wissenbos

Bestemming?

- (waardevol) agrarisch gebied
- Landelijk woongebied
- Natuurgebied, parkgebied, bosgebied
- Militair gebied – RUP in opmaak
- Bezinkingsgebied

29

Keuze stroomgebied Wissenbos

Knelpunten:

- Erosie op plateau en hellingen
- Verdroging van landbouwpercelen
- Waterkwaliteit (riolering!)
- Inbuizing Ramshovensebeek te klein (debiet waterloop + overstort)
- Veraarding en drainage van historische veenkernen (+ vrijgave CO₂)

30

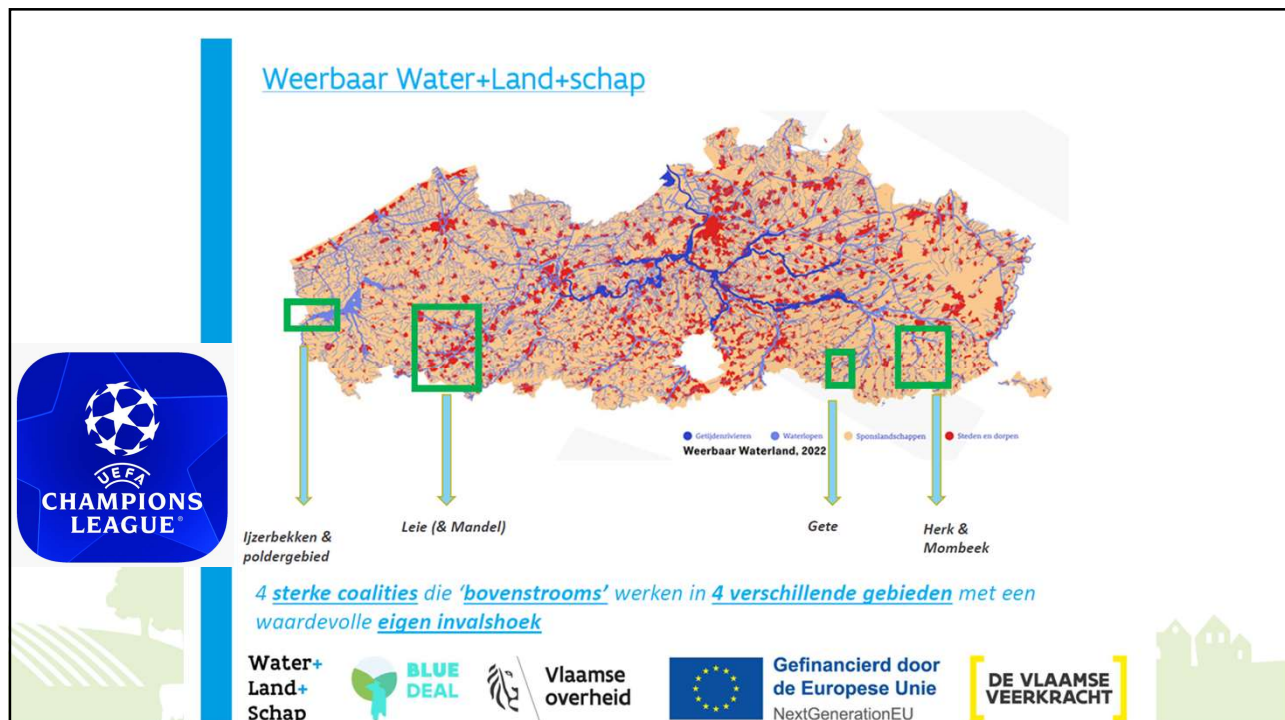
Keuze stroomgebied Wissenbos

Mogelijkheden in gebied:

- Erosieproblematiek aanpakken
- Berging water stroomopwaarts
- Drainage percelen opsporen en evalueren
- Structuurherstel in beken (verontdieping; meandering; dood hout; micromeandering; ...), rekening houdend met landgebruik (natuur vs landbouw vs bewoning)
- Rioleringsproblematiek aanpakken
- Aangepast beheer door Watering/provincie
- Herstel van wetlands in vallei
- Grondwater terug in contact brengen met maaiveld in Wissenbos

Kortom: sponsfunctie landschap herstellen; integrale aanpak verdrogingsproblematiek verzekeren; waterkwaliteit verbeteren

31

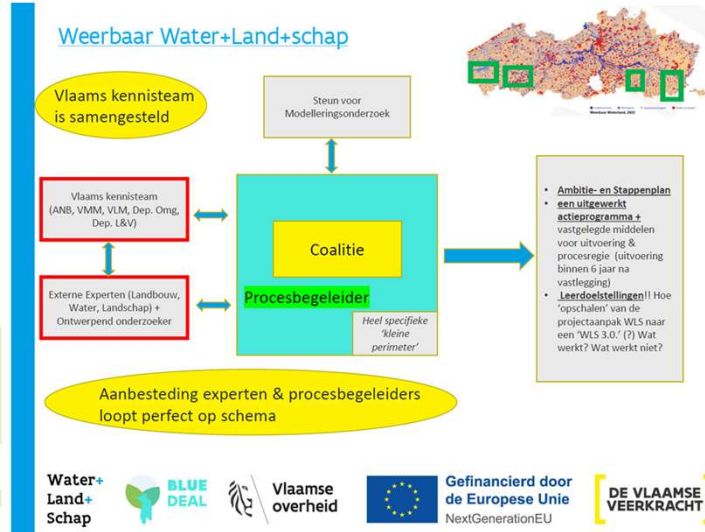

32

Oproep Weerbaar Waterlandschap

- Wat biedt Vlaanderen?

+ Budget van max 1 miljoen per coalitie voor uitvoering (na vastleggen ambitie- en stappenplan)

33

Timing

Wijziging Tijdslijn--- in draft

	Eind Okt 2023: Laatste gunningscommunicatie	13 nov 2023: 'Kick-off' (VAC Gent) (plenair + werktafels per coalitie)	18 dec 2023: (terrein-bezoek per coalitie)	17 jan 2024: VAC GENT date...	21 Feb. 2024: Save the date...	20 Mrt. 2024: Save the date...		
Fasering - Modellering				Feb 2024 MP 1 modellering: "formuleren geïntegreerde doelen(kaart) WLS"	Eind Juni 2024 MP 2 modellering: Impactanalyse maatregelen	Okt 2024: MP3 modellering: Analyse Vraagstukken Gebied	Dec 2024 MP4 modellering: Verfijnd maatregelenpakket + reflectie	
Mijlpalen van het proces	MP1(a): 'vertreknota's 15 Sept 2023: Vertreknota's	MP1(b): Finaal procesplan Midden november			MP2: Maart/Juni 2024: uitgewerkt ambitie- en stappenplan inc. Financiële tabel (OOH)		MP3: Dec 2024: Draft finaal actieprogramma + verdediging + programmamteam	MP4: Jan 2025: Finaal gedetailleerd uitvoering actieprogramma MP5: Maart 2025: start uitvoering Einde externe opdrachten
Project-team WLS VLM				Feb 2024: Vastlegging uitvoeringsmiddelen Minister + kabinet programmamteam	Mei 2024: Conclusies permanente evaluatie proces Aanbevelingen Programmamteam		Feb 2025: Eindevaluatie Programmamteam Kabinet	Maart 2025: Aanbevelingen Bespreking vervolg Programmamteam

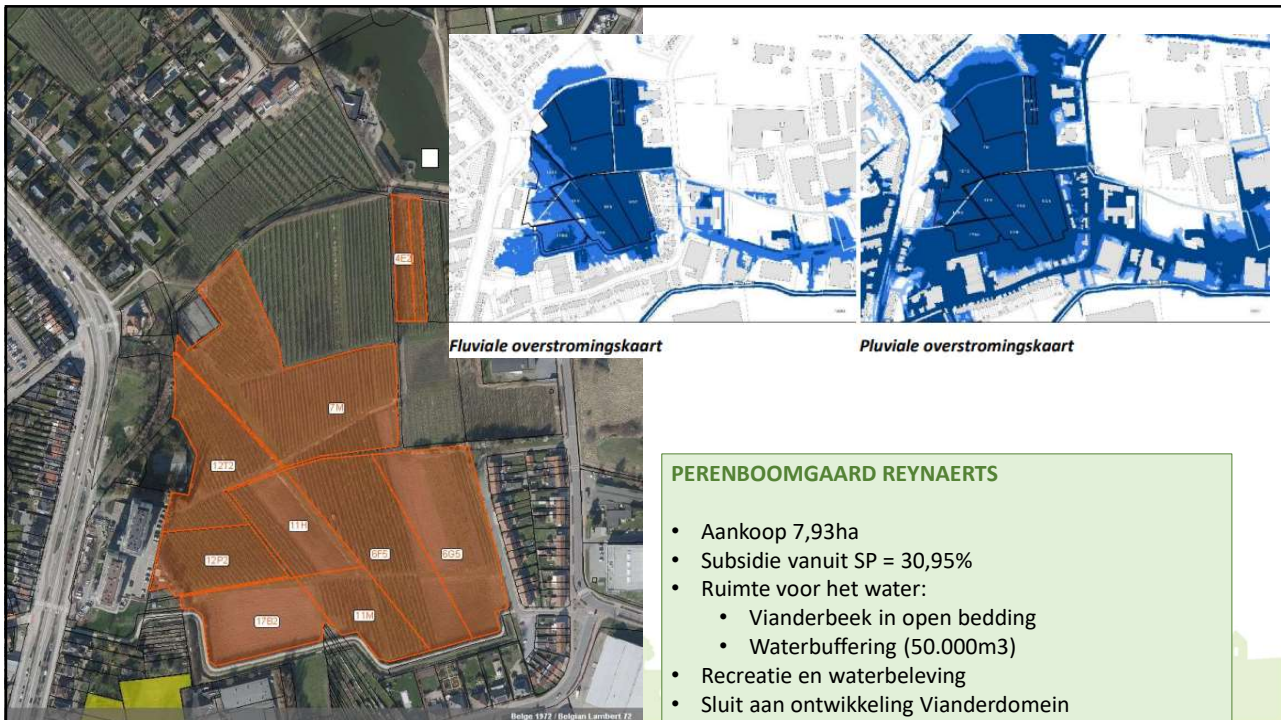

34

Verweravingsubsidie

35

36

Stadsrandbos: We MENEN het!

37

©Ontwerpbureau Pauwels

We MENEN het!

- Oproep VMM 'Levend Water'
- Indiening 15/9/2023
- Selectie tegen december 2023
- Uitvoering van acties vanuit stroomgebiedbeheerplan 2022-2027
- Ruimte voor de Mene (open bedding, structuurverbetering)
- Hoogwaterbescherming
- Recreatie en waterbeleving
- Poort tussen het centrum en de vallei
- Investeringsmiddelen vanuit SP

38

Vragen?

Contactpersonen:

An Steegen – an.steegen@vlaamsbrabant.be

Maud Davadan – maud.davadan@rlzh.be